

GYÜMÖLCSKERTÉSZ.

A KÖZSÉGI FAISKOLÁK HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden hónap 10-én és 25-én.

KIADJA A FÖLDMIVELÉSÜGYI MAGYAR KIR. MINISTER.

Szerkeszti: MOLNÁR ISTVÁN,

kir. tanácsos, orsz. gyümölcsészeti és fatermesztési minisiteri biztos.

Előfizetési ára egész évre egy községnek, mint magánosoknak két korona, mely a lap kiadóhivatalának: Athenaeum r. társulatnak Budapest, VII., Kerepesi-út 54. sz. egyszerre küldendő be.

A m. k. Belügyminisiterium 1891. évi 33,831. sz. rendelete szerint e közlönyre minden község előfizetni tartozik. — A Vallás- és közoktatásügyi m. kir. Minisiterium 20,899/1891. sz. a. az összes felekezeti hatóságoknak ajánlotta.

HIVATALOS RÉSZ.

Pályázati hirdetmény

a budapesti m. kir. kertészeti tanintézetbe való felvételtre.

A budapesti m. kir. kertészeti tanintézet kertészképző három éves tanfolyamán 10 rendes tanuló felvételére ezennel pályázat hirdettetik.

Felvételi kellékek: a) Legalább 16 éves, legfeljebb 20 éves életkor, mely születési okmánynyal igazolandó.

b) Orvosi bizonyítvány arról, hogy a pályázónak ép, erős testalkata van; teljesen egészséges, védhímlővel újra be van oltva, undorító vagy fertőző betegségben nem szenved, látóképessége mindkét szemén külön-külön és együttvéve kifogástalan; nem tulságos közel- vagy távollátó és ezenkívül hallószerve is teljesen ép. (A felvett tanulót belépekör az intézet orvosa is felülvizsgálja.)

c) Iskolai bizonyítvány négy közép- vagy polgári iskolai osztály sikeres elvégzéséről.

d) Hiteles bizonyítvány arról, hogy folyamodó a négy középiskolai osztály elvégzése után valamely nagyobb kertészetben egyfolytában két évet mint kertésztanuló töltött és a kertészeti foglalkozáshoz szükséges képességet tanusított. Előnyben részesül az, kinek kertészsegédi képesítése is van.

e) Hatósági bizonyítvány arról, hogy a pályázó büntetlen multu és kifogástalan magaviseletű.

f) A szülő vagy gyám hiteles nyilatkozata arról, hogy a felvett tanulót a szükséges ruházattal és eszközökkel a tanfolyam egész tartamára ellátja a saját költségén és az évi 400 koronányi tartásdíjat a szabályszerű időben és részletekben megfizeti.

Pályázók kötelesek a m. kir. földmivelésügyi minisiterhez címzett, kellően felszerelt és bélyegzett — sajátkezűleg írott — kérvényeiket, folyó évi augusztus elsejéig az intézet igazgatóságához beküldeni.

A m. kir. földmivelésügyi minisiter minden egyes évfolyamra 4, összesen 12 ingyenes helyet alapít, melyre szegénysorsu vagy árva, de jó magaviseletű tanulók pályázhatnak.

Kik ilyen ingyenes helyre pályáznak, kérvényük mellé még hiteles szegénységi bizonyítványt is tartoznak mellékelni.

Budapesten, (I. ker. Gellért-hegy, Ménesi-ut 45. sz.) 1902. június havában.

A budapesti m. kir. kertészeti tanintézet igazgatósága.

NEM HIVATALOS RÉSZ.

Hedelfingeri óriás cseresznye.

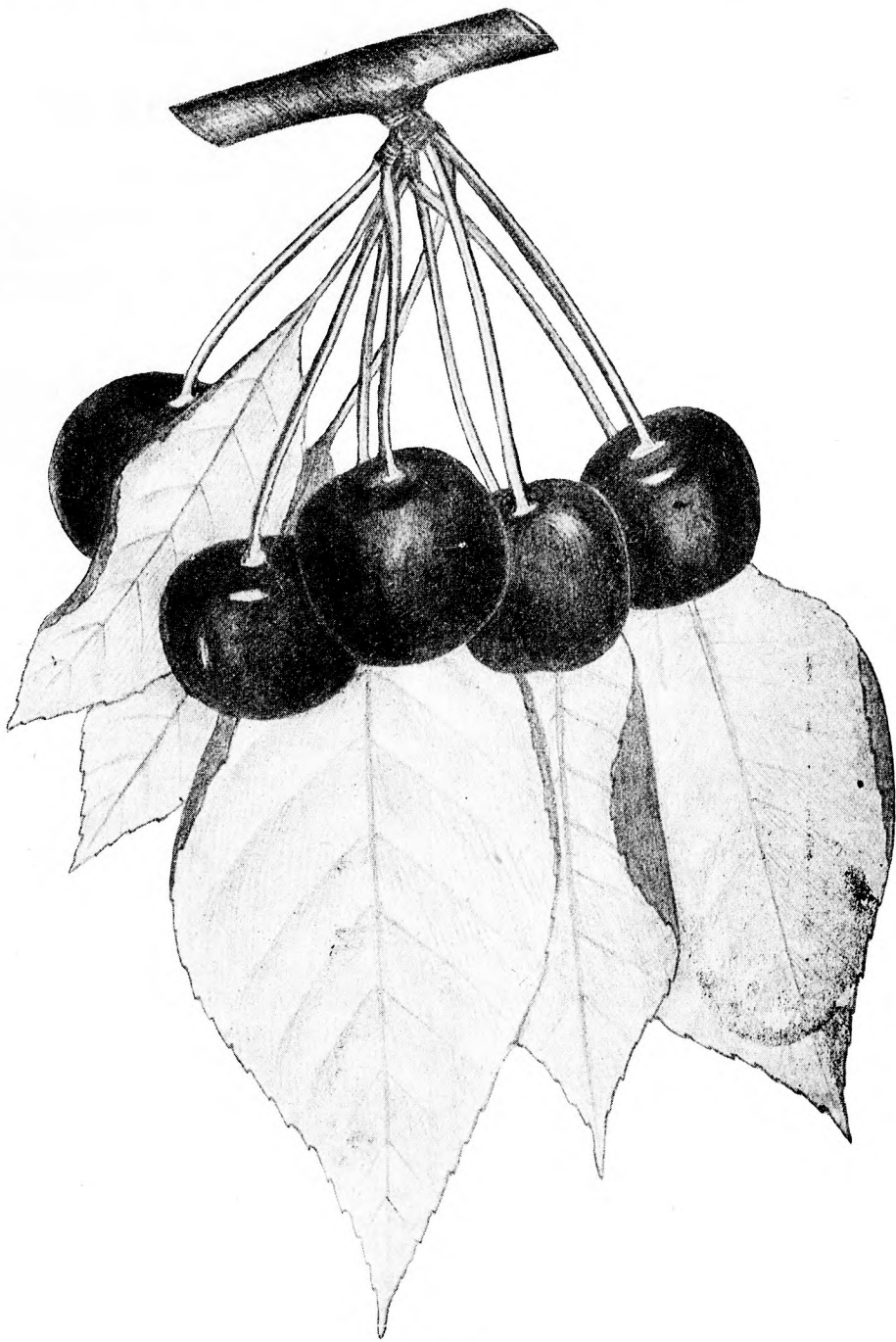
(Hedelfinger Riesenkirsche, Géante d'Hedelfinger.)

Eme szép és jó cseresznyefajta a Württembergben fekvő Hedelfingerből »Wahlerkirsche,« Lauche szerint »Wasserkirsche« név alatt került először Hohenheimba, honnét jelenlegi neve alatt hozták forgalomba.

Fája: Erőteljes, edzett, korán és bőven termő, szétterülő sátorszerű koronát alkotó, melynek ágai idővel lefelé hajlók; útmenti sorfának tehát kevésbé alkalmas. Az égaljban és talajban nem válogatós, miért is megérdemli a nagyban való termesztést, a mire tényleg fel is van véve. E célra különösen ott ajánlható, a hol a cseresznyék nem szenvednek sokat a kukacoktól; mert tapasztalataim szerint ezt a fajtát különösen szívesen keresik fel a cseresznyelegek petéik lerakása céljából, mely körülmény piacci értékéből természetesen sokat levon. Alkalmas közép- és magas törzsű gaz-

dasági fának. Jól tenyészik vadcsere-snye- és saj-meggyalanyon; azonban gúla vagy rácsos fának, erős növekedése miatt, kevésbé alkalmas. A mi viszonyaink között nem is kívánatos, hogy ilyen alakokban a cseresnyét kiterjedtebben neveljük, mert mi még temérdek olyan hely felett rendelkezünk, a hova nagyon jól lehetne gazdasági

mély üregben ülő. Héja sötétbarna, teljes értékkel majdnem feketebarna, fénylő, áttetsző világospiros apró pontozattal. Húsa sötétpiros, világosabb színű erekkel átszótt, magva körül feketépiros, közép-keményiségű; e miatt inkább a ropogós, mintsem a hólyagos cseresnyék osztályába sorozható. Íze kellemes, fűszeres, sajátosan édes; leve bő, sötét-

19. ábra.

faként a cseresnyét ültetni és így nem vagyunk reá utalva arra, hogy cseresnyékből is alakfákat neveljünk.

Gyümölcse: Nagy, vagy igen nagy; oldalain némileg ellapított, tompa végekkel. Vágánya elég mély, szembetűnő. Szára hosszú, középvastag, világoszöld, gyakran vernyegesen befuttatott, szűk és

vörös. Magva nagy, hosszas tojásdad, szárfelőli oldalán tompán végződő; bordázata lapos.

Érés ideje: Julius elejétől, annak végéig terjed.

Társnevei: Ismeretlenek.

Leírása: Oberdieck, Illust. Handb. der Obstk. III. 15. — Lauche, Deutsche Pom. 5.

Észrevétel: Ajánlom e cseresnyefajtát, mint elsőrendű piaci, asztali és gazdasági gyümölcsöt, mindazok figyelmébe, kik bőtermő, sötét színű cseresnyét használhatnak; mert — leszámítván azt, hogy esős időben felrepedezésre ez is hajlandó — bír mindama jó tulajdonságokkal, a melyek — bizonyos körülmények között — a nagyban termelésre alkalmassá teszik.

Angyal Dezső.

A virágoskél korai termesztéséről.

Úgy hallottam, hogy ez évben Bécsből sok virágoskél szállítottak vásárcsarnokainkba. Mennyiben igaz e hír? Nem tudom, mert oda nem járok. Ujságból pedig nem olvastam. Lehet, hogy igaz; de lehet az is, miszerint a házi kofám ezt csak azért ujságotta, hogy nálam jutányosabban vásárolhasson. Pedig úgy sem dolgozom nyereségre, csak a felesleget óhajtom értékesíteni, abból a célból, hogy a házi szükséglet fedezése mellett a befektetett tőke százaléka és a kiadásaim megtérüljenek; ezt pedig az olcsóság mellett is elértem, a mint alább kiderül. Mennyivel inkább szerezhetne magának jövedelmet a főváros környékén és a közelebbi vidéken az, a ki helylyel és anyaggal rendelkezik, nem úgy mint én, a ki mindent úgy veszek hozzá. És ha a külföldieknek kifizetődik a szállítás, mennyivel inkább előnyös lenne az a közeleli lakóknak. Bizony sok koronát mentenének meg a kivándorlástól.

Minthogy a korai hajtatásnak a kezdete közeleg; leirom azt. Tán használhatok vele.

A korai hajtatáshoz már június közepe táján kell a magot a szabadba elvetni, és pedig jó, kövér, de nem most trágyázott földbe. A korai hajtatáshoz a Haage-féle vagy Erfurti törpe a legalkalmasabb, mint afféle melegági fajta.

Magjait nagyon ritkára szórjuk el, hogy a palánták erősre fejlődhessenek, melyeket csakis a nagyobb szárazságban fogunk öntözni.

A kifejlődött palánták szebb példányait októberben hideg ágyba, úgy 10—10 cm. távolságra, ültetjük át. Átültetés előtt a karó vagy szív-gyökert mindegyiken visszacsipjük. Ültetés után egyszer jó erősen megöntözzük és takaratlanul hagyjuk, míg csak a hideg idők be nem köszöntenek. Ekkor kezdetben éjjelre ablakot teszünk fel, de erősebb hidegben már deszkát is. A fagyok beálltával pedig szalmatakarót is kell rája tenni. Elsős és havazó időben nem kell kitakarni; de a mint télen derültebb vagy napos idő köszönt be, akkor szorgalmasan kell kitakarni és szellőztetni is; öntözni egyszer sem kell.

Január közepén aztán elkészítjük a melegágyat s mikor a trágya átmelegedett, jó kövér földdel úgy 25—30 cm. vastagon betérítjük és ablakkal ellátjuk. Mikorra a föld kissé langyos lett, februárban a kitelelt palántákat átültetjük: úgy 35—40 cm. távolságra, ötös kötésbe. A palántákat az első levélig le kell ültetni és jól meg

kell öntözni. Közibe salátát is lehet ültetni; ez azonban nem mindig fejlődik ki szépen, mint nálam ez évben is történt, mivel a trágya nagyon jó volt s a palánták is igen szépen fejlődtek s így a salátát elnyomták. A melegágyba kiültetett palántákat, a szerint hogy milyen napos az időjárás, hetenkint egyszer vagy kétszer öntözzük; de a melegebb időjárásban már háromszor is kell öntözni és szorgalmasan szellőztetni.

A fentmaradt gyengébb palántákat pedig márczius végén a szabadba lehet kiültetni, hol szorgalmas öntözés és földporhanyítás mellett június végén vagy július elején fognak virágbimbókat hajtani.

A kellő öntözés és szellőztetés mellett a virágok már április közepén fejlődni kezdenek és már május elején mind értékesíthetők. A fejlődésnek indult virágokat a tő alsó részéről levett levéllel kell befedni, mivel a nap sugara az üvegen át hamar megbarnítja. A levelek betörésével való szokásos fedést nem ajánlom az eladandóknál, mivel a kofák azt szeretik, ha minél több ép levéllel kapják a kezükhöz; mivel így jobban eltarthatják és többet mutat az.

Nálam 6 nagy ablak alá 9 korona értékű trágycát alkalmaztam, és a termény feleslege a háznál eladva, eddigelé 36 koronát hozott és még 1—2 koronát fog hozni. Nagyobb mennyiségben a csarnokba szállítva több jövedelmet is hozna, mivel így csak 36—40 fillérbe lehet számítanom darabját. De nekem e csekélység is fedezte a kiadásaimat.

Nádas S.

Gyümölcstermési kilátásaink június hó közepén.

A m. kir. földmivelségi miniszterhez a gazdasági tudósítóktól beérkezett jelentések szerint Magyarország folyó évi gyümölcstermése az átlagosnál sokkal gyengébbnek mutatkozik. Az áprilisi és májusi fagyok a korai gyümölcsök (csonthéjasok) termését sok helyen teljesen tönkretették, úgy hogy e gyümölcsből csak kevés helyen mutatkozik számbavehető termés. A késői fajok a fagytól kevesebbet szenvedtek, mert virágzásuk csak a zord idő elmúltával következett be; azokon az enyhébb éghajlatú vidékeken azonban, ahol a májusi derek és fagyok idejében a későbbi fajok is virágzásnak indultak, ezekben is tetemes kárt okozott a fagy. Ami a fagy után megmaradt, azt újabb károsodás érte; erre az esztendőre esett ugyanis a cserebogár rajzása, s e kártékony rovarok az ország nagy részében töménytelen mennyiségben jelentkeztek. E csapásokhoz járult végül ez idén a hernyók tömeges fellépte is, a melyek szintén nagy károkat okoztak. Az ezen károk után megmaradt gyümölcs egyes helyeken szépen fejlődik, de sok vidékről azt jelentik, hogy a megmaradt rész is nagyon hull. Minden gyümölcs közül legjobban áll az alma, kivált annak késői fajtái, amelyekből országos átlagban közepes termés

várható. A körte egyes vidékeken szintén jól mutatkozik, míg szilvából csak kevés helyen lesz jó termés.

Alább részletesen kimutatjuk, hogy mely vidéken mily gyümölcstermés várható; ezt megelőzőleg felsoroljuk azokat a vármegyéket, a melyekben a beérkezett tudósítások szerint általában mindenféle gyümölcsből csak igen gyenge, vagy helyenkint épen semmi termést se várnak.

Ezen vármegyék a következők: Csongrád, Heves, Jász-Nagy-Kun-Szolnok, Máramaros, Szabolcs, Szatmár, Csanád, Borsod, Bereg, Ung, Zemplén, Besztercze-Naszód, Brassó, Kis-Küküllő, Maros-Torda, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos, Udvarhely és Bihar. Ezeken a helyeken csak egyes gyümölcscnemekből és csakis némely vidéken, (tehát nem általánosan) várható némi termés, kivált a késői gyümölcsfajokból, leginkább téli almából.

Azon vidékek, a melyeken valamivel jobb termés mutatkozik, a következők:

1. A Duna bal partján: *Arva* és *Liptó* vármegyékben a gyümölcstermés általában jónak ígérkezik. Az alma- és körtefák szépen virítottak; a szilvafák június közepéig még el nem virágoztak.

Bars vármegyében általában kevés lesz a gyümölcs; jobb termés várható almából és körtéből, kivált a verebélyi, lévai és aranyosmaróti járásokban. Ez utóbbi járásban cseresnye is lesz, — szilva csak kevés, dió és barack semmi, vagy alig.

Esztergom és *Hont* vármegyékben főleg alma és körte mutatkozik.

Nógrád vármegye gácsi, nógrádi és szécsényi járásaiban almából és körtéből jó termésre számítanak; a balassagyarmatiban pedig a gyümölcsökből dus termést várnak. Szécsény vidékén, illetve a járásban a dió is közepes.

Nyitra vármegyében az alma és körte elég jó termést ígér. Egyéb gyümölcsből csak kevés mutatkozik. Elég jó szilvatermés remélhető a miavai járásban. Elvértve a cseresnye is ad termést.

Pozsony vármegyében az alma és körte szintén elég jó termést ígér; egyéb gyümölcsből csak gyenge, vagy semmi termés sem lesz.

Trencsén vármegyében főleg a trencsényi járásban lesz jó alma- és szilvatermés; egyéb helyen alma, körte s itt-ott szilvából várnak egy kis termést.

Túróc vármegyében a késői fák csak most virágoznak, ezeken kielégítő termés mutatkozik.

Zólyom vármegyében alma és szilva elég bő terméssel biztat; körtéből már kevesebb várható.

2. A Duna jobb partján: *Baranya* vármegyében a baranyavári, mohácsi és pécsi járásokban kielégítően állanak a gyümölcsfák. A hegyháti járásban csak a hegyeken lesz jobb termés. Pécs város környékén az ősziékből sok ígérkezik.

Fejér vármegyében a székesfehérvári és vaáli járásokban alma és körte jó termést ígér; a szilva is meglehetősen; cseresnye és meggy kevés lesz; dió semmi. Az adonyi járásban elég körte fog teremni.

Győr. Elég jó termés várható a Csilliközben;

Győr város határában is szépen áll a megmaradt gyümölcs.

Komáromban főleg a komáromi és udvardi járásokban látszik kielégítő termés, de az is férgesedik; egyebütt csak kevés almára és körtére számítanak.

Moson vármegyében az alma jó termést ígér; egyéb gyümölcs gyengén áll.

Somogy vármegyében az alma és körte igen jól mutatkozik a szigetvári és nagyatádi járásokban; kisközép termést adhat a többi járásokban is, de az almamoly és vértetű károsítja. A szilva is közepesen ígérkezik a szigetvári járásban.

Sopron vármegyében általában gyenge gyümölcstermés várható, csupán a csornai járás egyes helyein lesz közepes a termés.

Tolna vármegye. A dombovári járás egy részében alma és körte igen jó termést mutat, a simontornyai járásban is lesz e kettőből kielégítő termés; egyebütt mindennemű gyümölcs közepesen alul mutatkozik.

Vas vármegye. A kőszegi járásban a cseresnye, meggy és körte közepes; a sárvári járásban mindenféle gyümölcs kielégítő; elég szép az alma és körte, kivált a vasvári, kisczelli és szent-gotthárdi járásokban.

Veszprém vármegyében csak az alma és körte ígér számba vehető termést.

Zala vármegyében az almafák általában vége jó termést ígérnek; a körte is több helyütt szép; szilvából ellenben csak kevés termés várható. Nagykanizsa környékén az almafákban sok a vértetű.

3. A Duna-Tisza között: *Bács-Bodrog* vármegye. Legjobb termés mutatkozik a kulai és zentai járásokban kivált almából; egyéb helyeken gyengén állanak a gyümölcsfák. A bácsalmási járásban szilva, körte és dió mutatkozik; a cseresnye féltérmet ad.

Pest vármegye monori, gödöllői, dunavecsei, halasi és alsó-dabasi járásaiban főleg alma- és körtetermés várható; de ezen járások egyes pontjain más gyümölcs is szépen mutatkozik. A kunszentmiklósi járásban szép termést ígér a *barack*, alma és körte.

A többi vármegyéről már volt szó.

4. A Tisza jobb partján: *Abauj-Torna* vármegye cserháti, kassai és tornai járásában kajszinbarack és cseresnye kivételével még közepes termésre is lehet számítani. Kassa városában kivált a téli alma mutatkozik szépen.

Gömör vármegye járásai közül legszebben biztat a garamvölgyi, ahol közepes gyümölcstermést várnak; egyebütt jobbára csak kevés gyümölcs marad. Szilvát kisebb mennyiségben Rimaszombat vidékén várnak.

Sáros vármegyében az alsó-tárczai és sirokai járás nagyobb részében jó középnek mondható a késői cseresnye, szilva, alma és körte.

Szepes vármegyében a gyümölcsfák egy része csak az imént virágozott, egy része még virágdiszben áll. Ha később károsodás nem éri, jó termést adhatnak.

5. A Tisza balpartján: *Békésben* legszebben áll a gyümölcs a szeghalmi járásban; almát és körtét várnak kisebb-nagyobb mennyiségben a békési, gyomai, orosházi és szarvasi járásokban is. Egyebütt csak teljesen elenyésző lesz a termés.

Hajdú vármegyében alma, körte és szilva a balmazujvárosi és hajduszoboszlói járásokban várható.

Szilágy vármegyében mindenütt igen kevés gyümölcsre számítanak; de a zilahi járásban szilva a többinél jobbnak mutatkozik.

Ugocsa vármegyében csak almából számítanak számbavehető termésre.

6. A Tisza-Maros szögén: *Arad* vármegyében csupán a kisjenői és m.-radnai járásokban lesz jobb termés, főleg almából s részben körtéből és szilvából.

Krassó-Szörény vármegye bozovicsi, facseti, lugosi, oraviczai és resiczai járaiban közepes gyümölcsstermés ígérkezik. Almán, körtén és szilván kívül jobb termés mutatkozik cseresnyéből az oraviczai és őszibarackból a resiczai járásokban.

Temes vármegye központi, rékási és verseczi járaiban a fagy után megmaradt gyümölcs általában jól áll.

Torontálban legszebb a pancsovai járás, ahol jó termés lesz alma- és szilvából és elég jó cseresnyéből, kajszin- és őszibarackból, meg mandulából. Némi barack- és körtetermés várható a zombolyai járásban is; — a törökkanizsaiban kevés, de jó termést várnak.

7. Az erdélyi vármegyékben: *Alsófehér* vármegyében igen kevés gyümölcsöt várnak, de sokat remélnek Verespatakon s a gyulafehérvári járásban is mutatkozik kevés szilva, körte és alma.

Csik vármegyében a gyergyószentmiklósi járásban sok alma és meggy mutatkozik, körte és szilva kevesebb.

Fogaras vármegyében csupán a törösvári járásban lesz jó termés a késeiékből.

Háromszék vármegye. Almatermés lehet a miklósvári járásban; alma, szilva és meggy pedig Sepszi-Szentgyörgyön.

Hunyadban a körösbányai járásban alma-termés mutatkozik; az algyógyiban is jól áll, ami kevés maradt.

Kolozs vármegyében a téli gyümölcsfajtákból a gyalui és moci járásokban kielégítő termés várható.

Nagyküküllőben igen gyenge lesz a termés, de a kőhalmi járásban kései alma elegendőnek látszik, körte, szilva már kevesebb.

Áttekintés azokról a gyümölcsnemekről, amelyekből egyes vidékeken számba vehető termés várható:

1. *Alma* és *körte* az ország legnagyobb részében.

2. *Szilva*. Nyitra (miavai járás), Trencsén (trencsényi j.), Túróc, Zólyom, Baranya (baranyavári, mohácsi, pécsi és részben hegyháti járások), Pécs város, Fejér, Győr (Csilizköz), Komárom (komáromi és udvardi j.), Somogy (szigetvári j.),

Sopron (esomai j.), Vas (sárvári j.), Bács-Bodrog (bácsalmási és részben a kulai és zentai járásban), Pest (a monori, gödöllői, dunavecsei, halasi és alsódabasi járások egyes helyein), Abauj-Torna, Gömör (garamvölgyi és rimaszombati j.), Sáros (alsó-tárcazi és sirokai j.), Szepes, Békés (szeghalmi j.), Hajdú (balmazujvárosi és h.-szoboszlói j.), Arad (kisjenői és m.-radnai j.), Krassó-Szörény, Temes (központi, rékási, verseczi j.), Torontál (pancsovai j.), Alsófehér (Verespatak), Csik (gy.-sz.-miklósi j.), Fogaras (törösvári j.), Háromszék (Sepszi-Szentgyörgy), Nagykovács; Szilágy (zilahi j.).

3. *Dió*. Nógrád (szécsényi j.), Pécs város, Győr város; Bács-Bodrog (bács-almási j.), Abauj-Torna.

4. *Cseresnye* és *meggy*. Bars (ar.-maróti j.), Nyitra, Vas (kőszegi, sárvári járás), Bács-Bodrog (b.-almási j.), Pest, Krassó-Szörény (oraviczai j.), Torontál (pancsovai j.), Csik (gyergyó-szentmiklósi j.), Sepszi-Szentgyörgy város.

5. *Barack*. Pest (Kunszentmiklós), Krassó-Szörény (resiczai j.), Torontál (pancsovai és zombolyai j.).

6. *Mandula*. Torontál (pancsovai j.).

(o. l.)

A bokor-rózsák tenyésztéséről.

A rózsza talán a legelterjedtebb disznóvényminden virágok között, melyeket az ember művelés alatt tart; mindenesetre a legnépszerűbb valamennyi közt.

Osídóktól fogva tenyésztik a rózsát az emberiség a melegebb éghajlat alatt, vagyis a hol a telet betakarás nélkül is átéli. A virág szirmaiban foglalt igen értékes illó olaj nyérése végett is nagy mennyiségben tenyésztik, sőt helyenkint hazánkban szirmaiból igen illatos izz készítenek, mely azonban oly erős illatu, hogy inkább csak a többi gyümölcsizeteknek megillatosítására alkalmas.

A rózsatövek megfelelő művelés mellett dusan nyílnak, akár magas törzsre, akár bokor alakban neveltetnek; csak hogy az alacsony rózsza nem alkalmas olyan helyre, a hol magastörzsű rózsza igényeltek, például szomorú rózsának, nagyobb rózsacsoportoknak utak mellett vezető szegélyágyakon sorokban való ültetésére; azonban magastörzsű rózsacsoportok beszegésére, önálló kisebb ágyak kiültetésére, felfutó rózsáknak, cserépben való tenyésztésre korai virágztatás céljából, lakó szobák ablakjaiban való tenyésztésre kiválóan alkalmas az alacsony vagyis bokor-rózsza.

A bokor-rózsákat többnyire nagyobb mértékben nevelik is a kertészek, mint a magastörzsűeket, mert nemcsak többféle célra alkalmazhatók, hanem könnyebben nevelhetők, fönnttarthatók és átteleltethetők, cserépben hajtattva pedig igen fontos cikkét képezik a kereskedelmi kertésznek.

Bokor-rózsákat kaphatni dugványozással, vad-rózsza magcsemeték 1—2 éves töveire való nemesítéssel, egyes gyökérnemes fajokat tőosztással, végül

vadrózsák gyökérdarabjainak beoltásával, ott, a hol vadcsometékkal nem rendelkezünk.

A dugványozás zöld hajtások vagy kivételesen kiérett vesszők eldarabolása révén végezhető; csak-hogy a zöld dugványozás eredménye biztosabb és márcziustól kezdve a hajtatott rózsákról szedett hajtásokból, később pedig egész nyár végéig a szabadban levő rózsák hajtásaiból folytonosan készíthetők.

Egyes rózsafajok sokkal jobb eredménnyel szaporíthatók dugványokról; ilyenek a hónapos rózsák, a felfutók, a nagyvirágúak közül pedig az annyira kedvelt és folytonnyiló Malmaison, La France, Grace Darling, Mad. Car. Testout, General Jacqueminot stb. Ezek hajtatásra is igen alkalmasak lévén, a virágot nem hozó rövid hajtásokat, vagy a már elnyilt hajtásokat eldaraboljuk, éles késsel a bütök vagy a levél alatt simára metszük s aztán mosott homokban vagy homokos földbe eldugdossuk s melegágyban vagy üvegházi szaporítóban zártan és nyirkosan tartjuk, a mikor igen jól begyökeresednek. A gyökeres növényeket egyenként külön cserepekbe ültetjük s ha ezekben átgyökeresedtek, lassankint a levegőhöz szoktatjuk; április hótól kezdve pedig a szabadba ültetjük, táplálékban gazdag, mélyen munkált földbe, hol a talajt nyáron át félérett trágyával beárnyékoljuk, azonkívül lazán, gyommentesen és nyirkosan tartjuk. Így aztán őszig gyökérnemes rózsáink igen szépen kifejlődnek, úgy hogy akár cserépbe ültethetjük, akár további tenyésztésre a szabadban hagyhatjuk.

A nyáron dugványozott rózsákat fajoként szaporító ládikákba laza talajba dugdossuk, akár homokba is. A ládikákat melegágyi keret közé elhelyezzük s föléjük vagy ablakokat rakunk, vagy helyesebben ablakalakra négyszög alakban összehúzott léczre riuka zsákvásznat feszítünk s napos, száraz időben ezen vászonlapon keresztül öntöző rózsával két óránként átpermetezzük, a mikor is dugványaink ezen nyirkos félárnyékban mielőbb callust, gyökeret és hajtásokat is hoznak. Ezen ládikában át is teleltethetjük növényeinket hűs, szellős, de lehetőleg fagymentes helyiségben, a honnan tél végén külön apró cserepekbe, talajmelegű ágyba s majd fokozatosan a szabadba kerülnek továbbművelés céljából.

Ez a tömeges és egyszerűbb szaporítási módja a bokor-rózsáknak, azonban e szerint, mint fentebb is említém, csak egyes rózsafajok szaporíthatók; de a nemesebb thea-fajok nem jól sikerülnek dugványozás útján s ha meggyökeresednek is, mindig silány növekedésük maradnak, mert gyökerük is nemes, gyenge alkotású lévén, nem szívják a táplálékot, tehát nem is fejlesztik a lomboatot kellőképpen.

A vadrózsák gyökértőire oltott rózsák ellenben igen erős növéseik, ebből kifolyólag bőven virágoznak is.

Az oltást tél utolján a földből kiásott vadcsometék gyökértővein végezzük párosítással, lapozással vagy özláb-oltással s azután az oltványokat egyenként, párosával vagy hármassal megfelelő

edényekbe ültetjük s melegágyba sülyesztjük; honnét fokozatosan a levegőhöz szoktatjuk s a múlt évi gyökeres dugványokhoz hasonlóan műveljük nyáron át; ősz végén pedig ezeket is kiszedjük s az együvé ültetett oltványokat csak most választjuk egymástól szét.

A szemzés útján történő oltást a szabadban végezzük. E célból az elvetett csipke- vagyis vadrózsza magvakból kelt kis magcsometék ritkításából nyert palántákat május hóban átpikirozzuk s az ágyban maradtakat jövő tavasszal átültetjük mélyen megmunkált talajba, faskolaszerűleg; a sorokat közéférhetőség okából 1 méter szélesre szabjuk, a növénytávolságot azonban 15 cm.-nyire. Ezen telepítvény erős példányait augusztus hó végétől gyökértőbe vékonyabb hajtásról nyert szemekkel már az első évben benemesíthetjük alvó szemre, a vékonyakat jövőre hagyjuk.

Télire a nemes szemeket földdel feltöltjük, a szemek fölött tavasszal biztosító csapot hagyunk s akkép hagyjuk, illetve műveljük tetszés szerint 1—2—3 évig ezen iskolában, a mint célunk kívánja, mely szerint vagy rózsavirágzatra van szükségünk s akkor kiritkított iskolánkat meghagyjuk hosszabb időre, a kiszedetteket áruba bocsájtva, vagy pedig cserepekbe ültetve azokat, egy nyáron át cserépben műveljük, esetleg már a rákövetkező tavaszon is korai virágoztatás céljából előhajtjuk.

Van még egy, kissé körülményesebb oltási módja a bokor-rózsáknak. Ugyanis a tél folyamán üvegházban nemesített magas rózsák áprilisban már igen hosszú hajtásokat fejlesztenek s a hajtások végén nagyrészt virágot is hoznak; ezen hajtatott rózsák fölösleges zöld hajtásait visszametszük s ezen zöld hajtásokat felhasználjuk oltásra. Alanyokul ez esetben is kis magcsometéket használunk, melyeket az oltás előtt néhány napig nedves meleg moha között tartunk, hogy bennük a nedvkeringés meginduljon.

Így készített oltványaink cserepekbe ültetve, zárt nedves levegőben csakhamar összeforrnak s nyár folyamán a szabadba művelve igen szép példányokká fejlődnek. Ezen zöld oltási módot azonban leginkább nemes vessző hiányában vagy ujdonságoknál vesszük igénybe.

Vadcsometék gyökértőveire oltott egyes rózsafajok, pl. a következő 4 fajta: M. Niel, Gloire de Dijon, Réve d'Or, R. Marie Henriette, jó művelés mellett pár éves korukban két méteres hosszú hajtást is hoznak és kitünően felhasználhatók futó rózsák gyanánt; azon előnyt is nyujtva a többi futó rózsák fölött, hogy nemcsak az első rózsáévadban virítanak szépen, hanem, mint afféle thea- és thea-hybridfajok, az egész nyáron át megörvendeztetnek virágzatukkal.

Végül, mint fontos tényezőt, az erősebb bokor- és futórózsákként használt rózsák átteleléséről fel-említem azt, hogy határozottan célszerűbb ezeket a hidegek iránt érzékenyebb rózsafajokat betakarás helyett óvatosan kivenni s szellős, némileg fagymentes kamrában, gyökereiket nyirkosan tartott földbe rétegezve, átteleltetni s áprilisban ismét a

nekik szánt helyre kiültetni. Még célszerűbb, ha tehetjük, külön megfelelő edényekbe ültetni s február hótól kezdve gyenge talajmelegség mellett hajtani, a midőn április végétől kezdenek virágozni s csak ha így kihasználtuk azokat, azután ültetjük a szabadba; itt ugyan a többi rózsáinkkal júniusban nem nyílnak, de ekkor nincs is rá nagy szükségünk, van virágunk június hóban úgy is elég.

Mititzky Pál
mü kertész.

Közhasznu kérdések és feleletek.

101. Kérdés. A házi kertembe — tévedésből — 3 év előtt vadalma-alanyok helyett *gánya-tüskefát* ültettem és akkor — mit csináljak vele — beoltottam körtével és almával; most aztán 3 év után almaoltványaim mind elpusztultak, míg ellenben a körteoltványok nagyon dúsan és szépen növekednek. Kérem mi ennek az oka és ezután jó lesz-e vadalmafába nemes almát oltani?

Öcsény.

M. D.

101. Felelet. Azt csak sejtjük, hogy »*gánya-tüskefa*« alatt a *csere-galagonyt* (*Crataegus oxyacantha*) érti, a melyet némely vidéken a nép *galagonyának* is mond és a melyről már többször megírtuk, hogy abba csak noszpolyát vagy lasponyát és körtét lehet sikerrel oltani. Az alma ebben éppen úgy nem ered meg vagy pár évi szinylődés után elpusztul, mintha almát körtébe vagy megfordítva oltanak. Az oka nagyon egyszerű: nincs közöttük meg a megfelelő rokonság. A vadalmába igen is olthat nemes almát mert ezek között közeli lévén a rokonság, nemcsak megered az oltás, hanem a legtartósabb életű fák is származnak utána. A.

102. Kérdés. A kereskedelemben a befőttes üvegek mind színig- vagy csak ujjnyi híján tele vannak, a papirosok tiszták, s nem látszik meg rajtuk a párolás nyoma, — míg házilag bármennyi gyümölcsöt rakunk is üvegbe, a gyümölcs a legóvatosabb gőzben főzés után is összeesik s három-négy ujjnyi üres tér marad az üvegekben, — hogy lehet tehát az üvegeket teljesen és tisztán megtölteni?

Tápió-Szele.

B. G.

102. Felelet. Igen természetes és meg nem másítható dolog az, hogy a befőzött gyümölcsök összébbsenek és így az üveget nem töltik ki teljesen; különösen áll ez a csonthéjasokra és bogysakra, melyek aránylag igen puha és laza húsuak s nagyon sok vizet tartalmaznak. Az összeesés kisebb akkor, ha nem egyszerre kerülnek e gyümölcsök sűrű cukoroldatba, mely mint vizelvonó hat rájuk, hanem elébb hig cukoroldatban főzetnek fel s csak a következő napokon jönnek sűrűbb és sűrűbb cukorba, az által, hogy a leöntött levét besűrítik, s így öntik ismét a gyümölcsre. Ha ezután, mikor tehát már többé nem fog összeesni, rakjuk a gyümölcsöt üvegekbe s még egyszer kigőzöljük, telve maradnak az üvegek a cukorba főtt gyümölcs-csel. Ha azonban hig cukoroldatban kívánjuk gyümölcsünket eltartani, legjobb úgy tenni, mint a

konzervkészítők szoktak; nevezetesen úgy, hogy a gyümölcsöt nagyobb, például ötliteres edényekbe rakjuk el s csak tél felé — mikor a befőttes évad kezdődik — rakjuk azt át a rendes üvegekbe s gőzöljük ki még egyszer. Így további összeesés nem fog mutatkozni s az edények tele lesznek. Ez a magyarázata a feltett kérdésnek. Gy.

103. Kérdés. Néhány virágzásban lévő alma-csemetémet a »Gyümölcskertész« utasítása szerint készített quassia-decoctummal megpermeteztem. Következő napon már észrevettem, hogy az alma-virágok szélei a permetezés folytán megbarnultak. Nem lesz ez káros befolyással a virág illetve a gyümölcs további fejlődésére?

104. Kérdés. 1%-os bordói keverékkel meglocsolt, a gyümölcsfák közelében lévő fű nem ártalmas-e a marhának?

Jolsva.

Cz. E.

103. Felelet. Mindenesetre hiba volt a quassia-főzettel a virágzás időszaka alatt permetezni; egyáltalában, semmiféle folyadékkal virágzás idején nem szabad permetezni, mert a virágokba jutott nedvesség a sikeres beporzást gátolja, a minek azután terméketlenség vagy bizonyos foku termés-csökkenés lehet a következménye. A permetezést tehát vagy közvetlenül a virágzás előtt, vagy a tökéletes elvirágzás után szabad végrehajtani. A kérdésre nézve lényeges t. i. az, hogy abban az esetben hátrányos a virágokra jutott permeteg, ha ez a virág közepén levő termő bibeszálának a tetejére, vagyis a fejalaku bibére kerül. A bibének a beporozódása legjobban száraz derült és szellős időben sikerül, a mikor t. i. a bibének mindenkor ragadós váladéka könnyen megfogja a szellő vitte vagy rovarok közvetítette virágport; eső, locsolások, permetezések ezt a beporzási körülményt tetemesen csökkentik, miért is a virágzás tartama alatt az esőzések nem kívánatosak. Az almavirág fehér szirmainak permetezés okozta megbarnulása a terméskötés szempontjából nem hátrányos, csakis az kerülhet szóba, vajjon a bibéket ért permetezés nem gátolta-e meg a megporzásukban. A tanulság tehát a jövődre nézve az, hogy a gyümölcsfák koronáját virágzásuk alatt ne permetezzük.

104. Felelet. A gyümölcsfák alatt levő fű-tenyészetre hullott 1%-os bordeauxi keverék olyan csekély hatása, hogy az a legelő marhára vagy egyéb állatokra nézve éppenséggel nem mondható ártalmasnak. Erősebb 9%-os keverékek azonban e tekintetben óvatosságot követelnek. Sch.

105. Kérdés. Gymnasiumunk udvarán lúcz- és jegenyefenyők vannak. Ezeket tavasszal, midőn a friss hajtások megjelennek, a rózsalevéltetükhöz mindenben hasonló rozsdavörös színű tetvek ezrei lepik el. A fiatal hajtásokon áltobozok képződnek, ugylátszik a tetvek szurásától, melyekbe petéiket rakják. Ha nem tévedek, nevük: *Chermes abietis*. Tisztelettel kérdem, hogy kell ellenük védekezni? Dohányfőzet nem használ. Rézgaliczoldat is csak erősebb minőségben, de ekkor a fenyő tűi is lehullanak.

Lugos.

T. G.

105. *Felelet.* A lucz- és jegenyefenyők hajtásain talált tetvek és a tőlük okozott apró fenyőtobozok csakugyan a *Chermes abietis* fajtól erednek. Kártételök azonban legsúlyosabb a luczfenyőn (*Picea excelsa* Link), mivel olyan tömegesen szokott rajta jelentkezni, hogy a fa valósággal silylődik miattuk, sőt évek multán ez okból el is pusztul. Az ellene való védekezés tekintetéből sziveskedjék a »Gyümölcskertész« ez évi folyamának 27-ik lapján ugyanezen tárgyú kérdésre vonatkozó 8-ik számú feleletet elolvasni. *Sch.*

106. *Kérdés.* Gyümölcsfáim törzsének tövében 20—30 cm. magasságban 10—20 cm. hosszú repedések keletkeznek, némely fa 4 oldalán felhasad egészen a farészig és 4 mm.-re is széthúzódik a héja, puha lesz, mintha fagy érte volna; talán az? A kéreg télen zsúppal volt bekötve. A sebeket éles késsel vágattam ki és fahamu, marhatrágya, mész és agyaghabarccsal kentem be.

Esztergom.

S. D.

106. *Felelet.* Nem a fagyokozta kártételről van itt szó; a mult évi júliusi és augusztusi tartós szárazság után hirtelen bekövetkezett bőséges eszéseknek szokott ilyen következménye lenni. A mi a szétvált kéregrészekkel való bánásmódot illeti, az helyes volt. *A.*

107. *Kérdés.* Kertemben több 9 éves körtefa van, melyek már meglehetősen terméseket adtak. Az idén tavasszal nagyobb részük törzsén egész a koronáig izzadáson foltok vannak, melyre a darázskok nagy mennyiségben szállnak. Nem tudom, vajjon orvosolható-e a baj? vagy mitől eredhet?

Jóka.

B. M.

107. *Felelet.* A körtefák törzsén tapasztalt izzadáson foltok csak attól eredhetnek, hogy az illető törzsrészlet belsejében valamilyen rovarellenség álczája élőködik. A gyanu legelső sorban a farágó hernyók két faja közül a kis farágóra (*Zezera aesculi*) irányul, mert ez szokott körtefákban gyakori lenni. Lehet azonban másféle kártékony rovar is, melyről így látatlanban nem lehet biztosat mondani; tessék az izzadáson folt belsejét közelebről megvizsgálni és a rovarokat a további pusztítás megakadályozása céljából megölni. *A.*

108. *Kérdés.* Mellékelve többféle gyümölcsfának a leveleit azon tiszteletteljes kéréssel küldöm, hogy azoknak megvizsgálása után utbaigazítást méltóztassék adni, hogy a kártevő rovarok ellen hogyan védekezzem?

Ujpest.

N. Gy.

108. *Felelet.* A beküldött gyümölcsfa-leveleken élőködő rovarok mindannyian *levéltetvek* (*Aphis*). Ha nagyon el vannak a hajtások lepve a tetvektől, akkor legradikálisabb mód a levágás és elégetés. Nem tulságosan ellepelt hajtások esetén ajánlatos a thanatonnal vagy pedig quassia-főzettel való permetezés, miközben arra kell különösen ügyelni, hogy a levelek alsó oldalát — a fonákát — mely amugy is hajlandó a kisebb-nagyobb foku hólyagosodásra, jól megpermetezzük; ez azért szükséges, mivel a levelek fonákán élnek tömeges csoportosulásban a

levéltetvek. A mi a thanaton meg a quassia-főzet elkészítési illetve használati módját illeti, erre vonatkozólag a »Gyümölcskertész« ez évi folyamának eddig megjelent füzeteiben található felvilágosítást. *Sch.*

109. *Kérdés.* Községünk határában a meggyfák, különösen a pándi vagy spanyol meggy — már a mult évben is elvirágzás és a gyümölcs kihozatala után a vékonyabb galyakon száradásnak indultak; ezen baj a folyó évben még nagyobb mérvben lépett fel, a meggyfák úgy néznek ki, mintha lombzatuk megfagyott volna. Azonban a bajt nem fagyás okozta, mert a mult évben fagy nem volt, ez évben pedig a baj a fagyos napok elmulta után, leginkább a közelebbi napokban lépett fel nagyobb mérvben. — Néhány meggyfagalyat, mely a baj minőségét feltünteti — ide mellékelek s tisztelettel kérem ezen baj okáról és az ellene való védekezésről felvilágosítást és utmutatást adni méltóztassék *Ny.-Bogát.* *K. L.*

• 109. *Felelet.* A beküldött meggyfagalyak vizsgálatából kitűnt, hogy azoknak leveleit és apró terméseit a *Monilia fructigena* var. *cinerea* nevezetű veszedelmes penészgomba (szürke monilia-penész) tette tönkre. Minthogy ezen kérdésre már nyilatottunk véleményt, sziveskedjék a »Gyümölcskertész« mostani évfolyamának 103-ik lapján található 75. számú feleletet elolvasni. *Sch.*

110. *Kérdés.* Almafáim leveleit valami ellenség nagy mértékben bántja; kérem az ellenség nevét és a védekezés módját velem tudatni. Nem jó volna a fákat egyszerűen kidobadni?

Algyógy.

Cs. S.

110. *Felelet.* A beküldött almaleveleket az *Aphis mali* nevezetű levéltetvek lepték el szerfeletti mértékben; kár volna azért a fákat kidobadni, mivel lehet ellenük sikeresen védekezni. Sziveskedjék erre vonatkozólag a »Gyümölcskertész« ezidei folyamának 103. lapján található 77. számú feleletet elolvasni. *Sch.*

111. *Kérdés.* Őszibarackfáim levelein nagyon sok a levéltetű; egyszer már 20%-os bordeaux-i keverékkel permeteztem a fákat, de eredménytelenül. Kérem szives tanácsukat.

Gara.

E. L.

111. *Felelet.* A levéltetvek ellen nem segít a bordeaux-i keverékkel való permetezés, ez csak bizonyos gombabetegségek ellen alkalmas védekezési mód. A levéltetves fák koronáját quassia-főzettel vagy thanatonnal kell permetezni, miközben arra kell különösen ügyelni, hogy a levelek alsó oldalát — fonákát — jól megpermetezzük, mert itt élnek tömegesen, csoportokban a levéltetvek. A thanaton meg a quassia-főzet használati, illetve elkészítési módjáról a »Gyümölcskertész« mostani évfolyamának előző füzeteiben található felvilágosítást. *Sch.*

Irodalom.

A gyümölcsfák és a szőlő kártevő rovarai. Ez a czime annak a pompás könyvnek, melyet a földmivvelésügyi minister legujabban *Jablonowski József*-fel, a m. kir. állami rovar-tani állomás tudós főnökével megíratott. Hirtelenében nem is tudjuk, kit és mit dicsérjünk első sorban e pompás munkáért, mely bizonyára maholnap minden kertészkedő kezében fog forogni, hogy kitanítsa azokra a teendőkre, a melyek nélkül a sok kártevő rovar ellen tehetetlenül áll.

Darányi minister figyelmét semmi sem kerüli ki, a mi a gazda sorsával összefügg s minden alkalmat megragad, hogy annak nehéz sorsán könnyítsen. Ezért határozta el e munka megíratását is, melyért bizonyára özszes gyümölcs- és szőlő-termesztőinket hálára kötelezte.

A szép kiállítású könyv 83 nyomtatott oldalon, 4 színes táblával és 20 rajzzal magyarázza a kártevő rovarok életmódját, kártételeiknek felismerését és a mi fő: a védekezést azok ellen.

E munkát is ingyen kapják meg mindazok a lelkészek és tanítók, a kik ez iránt a földmivvelésügyi ministeriumhoz fordulnak; mások csekély 1 koronáért rendelhetik meg: *Ifj. Nágel Ottó* könyvkereskedőtől (Budapest, VIII. Muzeum-körut 2.), valamint minden nagyobb vidéki könyvkereskedő utján is.

Vegyes közlemények.

T. Olvasóink szives figyelmébe! Czeltalan reklamációknak elejét veendő, e helyen is felhívjuk t. Olvasóink figyelmét arra, hogy júliusban a 13. és 14-ik számok, valamint augusztusban a 15. és 16-ik számok együttesen fognak megjelenni. Szeptembertől kezdve azután ismét kétszer fog lapunk havonként megjelenni.

Az időjárás és a gyümölcsérés. Régi és általános tapasztalat az, hogy a korai vagyis nyári gyümölcsök érésére lényeges befolyással van a tavaszi időjárás. Az idej enyhe tél után, midőn a mogyoróbokrok már januárban virágoztak és most nagyrésztük meddőn áll, azt hitte mindenki, hogy a korai gyümölcsök sokkal előbb fognak érni, mint tavaly. Ebben pedig alaposan csalódtunk, mert a minő rendetlen volt a tél, olyan vagy még ennél is rendetlenebb tavasz követte, telve utófagygyal, égi háboruval, jégveréssel, szélviharral, hideg borus napokkal, ami csak a rengetegül elszaporodott élőködő rovarok és gombák fejlődésének kedvezett. Régen volt annyi levéltetű, anarsia és vértetű, lisztharmat, monilia, fusicladium, őszibarack levél-hólyagosító- és szilvátáskásító *exoascus* gomba mint az idén. Sőt ráadásul valószínűleg tisztán időjárás rendetlenségek következtében — az őszibarack épnek látszó leveleivel terítve volt a fák alja, mely bajjal szemben teljesen

tehetetlenül állunk. Nem csoda tehát, hogy ennyi Isten-csapással szemben kedvevesztetten járunk fáink között. Mindazáltal hinnünk kell egy jobb jövőben, mely csak úgy remélhető, ha fáinkat eme küzdelemben istápoljuk, szorgalmasan gondozzuk; mert hisz nem ezek az agyonkinzott páriák, a melyek bővirágzással biztattak bennünket, okai annak, hogy ígéretüket be nem válthatták, — hanem az idő, ez a vén, rakoncátlan bünös, mely folytonos tusában áll a gazdával, őszbe csavaritván szöghaját, vagy azt letarolván kopaszszá teszi, mint sok helyen gyümölcsfáit, vetéseit. Ennek a vén bünösnek munkája az is, hogy az idén a Boppárdi-, Heintze-, Will-, májusi korai és hasonló korai cseresznyefajták éppen 15 nappal későbbben értek nálunk mint tavaly, minek következtében az olasz és déltiroli izetlen cseresznyék lepték el a székesfőváros piaczeit és az áraknak leszedték a tejfölet, úgy hogy most a kartebe verődött aranylánczos és gyűrűs kofanagyságáék potom árt adnak azért a kevésért is, a mi a piacra kerül, hogy ők aztán méregdrágán szózzák a szegény fogyasztók nyakába.

Alapítsunk-e konzervgyárakat? Az általános gazdasági pangás idején ez év márczius hó 25-én Braunschweigban a német konzervgyárosok élénk érdeklődése mellett tartott kongresszuson ez iparágban az általános hanyatlás szomorú jelenségeivel találkozunk. Tultermelés, fogyasztáshiány, üzemszűkítés, bukás: ezek a stádiumiai a kevés szakértelemmel és csekély tőkével alakított gyárak hanyatlásának. És különösen igen gyakoriak ezen jelenségek a szövetekezeti uton alapított konzervgyáraknál, a hol egy pár mezőgazda az amugy is nehezen nélkülözhető tőkésékjét összerakva gyárat alapít, de mivel sem az üzemszűkítés voltát, de még a piacot sem ismeri, csakhamar áruikat nem tudván a kellő árban értékesíteni, 25—30% veszteség mellett kénytelenek tuladni rajtuk. Ha most az utóbbi időben oly gyakran napvilágot látó ékes szavú felhívásokat olvassuk, hogy szövetekezeti uton alakítsunk konzervgyárat, igen jó lesz előbb megfontolni nem-e jut-e a mi alapításunk is a németországiakhoz hasonló helyzetbe, annál is inkább, mivel az e téren szerzett csekély tapasztalataink s piacunk korlátolt volta amugy sem kecséget vajmi nagy eredménnyel; élő példa lévén a kecskeméti és Transsylvania konzervgyárak, a melyek elseje még nem adott osztalékot, másika pedig csekély 4000 koronát jövedelmezett, jóllehet mindketteje szolid és kellő tőkével rendelkező gyár. G.

A „Munkács és vidéke“ gyümölcserőseztető szövetekezet, mely tavaly júniusban alakult, az első évben a tagok szilvatermését igyekezett pálinkafőzés utján értékesíteni. E téren, 2829 K. 60 fill. nyers bevételből a 448 K. 33 fill. kiadásokat levonván: 2381 K. 27 fill. tiszta nyereséget ért el, a mi kezdetnek elég szép eredmény, ha tudjuk, miszerint a szilva hektójáért 80—90 krt akartak csak adni a galicziai és felvidéki pálinkafőzők.

Üzleti közös tárcza.

Eladó saját termésű hegyi fajborok. Gyöngyösi új siller »kadarka« 34 fillér, Gyöngyösi új fehér »fehér kadarka« 34 fillér, »ezerjő« 36 fillér, »rizling« 40 fillér, Gyöngyösi ó-fehér »Margit« 48 fillér, »ezerjő« 52 és 56 fillér, Gyöngyösi ó vörös »burgundi« 64 fillér, Visontai ó vörös »burgundi« 80 és 96 fillér. Visontai ó »rizling« 72 fillér literenkint, utánvéttel 60, 110 és 160 literes hordókban. Hordók felszámítatnak, de bérmentes hazaszállítás esetén a felszámított árban visszavétetnek. Töltésre is elfogadtatnak hordók. **Saját főzésű tiszta Cognac,** 1 literes palack ára 3 K. 20 fillér, úgy **saját főzésű tiszta törkölypálinka,** 1 literes palack 1 K. 70 fillér az üvegek árával együtt, tetszés szerinti mennyiségben, melyek legolcsóbban és legkényelmesebben ládába csomagolva, a borral együtt vasuton szállíthatók. Hordóban szállítva olcsóbb. Megrendelések intézendők: **Kozmáry János fiai bortermelőkhöz, Gyöngyösön** (Heves-megye).

Eladó gyümölcszállító ládák. *Nádból:* 5 kilónyi tartalmu 10 krajczár, 25 kilós 25 krajczár. *Faléczből:* 5 kilós 15 krajczár, 10 kilós 20 krajczár — 100 darab vételénél. Szükséglet esetében mennél előbbi előjegyeztetés ajánlatos. Leipniker Ignác, Ujvidék.

Oltásra alkalmas zöldvesszők kaphatók Nyiregyházán a „Mikecz-telep“-ről, teljesen fajtisztán, ugyanazon fajokban és áráért, melyek e lapok f. évi 5-ik számában a telep által hirdelve lettek. Csomagolás a legnagyobb gonddal eszközöltetik. A megrendelési ár $\frac{1}{3}$ -a előlegül beküldendő. Ugyanott egy jó kertmunkás azonnal felvétetik. A »Mikecz-telep« kezelősége, Nyiregyházán.

Csemegezőlő-vevők figyelmébe, Mindenféle kitűnő korai és késői csemege- és borszőlő a legjutányosabb árban kapható nálam, nagy és kis mennyiségben. Megrendelést már elfogadok: Kovács Lajos, Baranya-Csúza.

Eladom a „Gyümölcskertész“ összes hiánytalan évfolyamait (I—XI. évf.) bekötetlen állapotban. Cím: Kákosy József, Bögöte, Vasm.

Szőlőbirtok-eladás! A csongrádi határban, a Tisza partján, Erzsébet-major körül fekvő, kitűnő talaju és nagyszerűen beállított 33 hold homoki szőlőbirtokomat kétezer darab kajszinbarackfa-oltványnyal, a legfinomabb fajú körte- és telető-almafákkal, a birtok 15—20 ezer korona évi jövedelmet ad, akár egészben, felerészben, vagy egyharmad részletekben is, kedvező feltételek mellett eladom, azért, mert annak kezelése reám nézve már igen terhes. A szőlőbirtok évente az eladási árnak husz százalékát tiszta bevétellel megadja. Vevőt szerző közvetítő ezer koronával díjazva lesz. Értesítést ad helyben a tulajdonos: Ludrovai Tóth István, Arad város nyug. mérnöke.

Oltógummi zöldoltáshoz. „Excelsior“ név alatt forgalomba hozott, eddig felülmulhatlan, elszakadás, lepattogás ki van zárva; nap heve, eső vagy bármilyen külső befolyástól szét nem mállik, ruganyosságát el nem veszíti; egy kilogrammra körülbelül 11,000 drb megy, míg a többiből csak 3000—3500 darab 20 koronával szemben. Az Excelsior gummi-szalagokkal bárki könnyen 95—98% megeredést elérhet; *kilogrammjára 50 korona, $\frac{1}{4}$ kilogramm 15 korona.* Ismételődnak, vagy 3 kilogrammon felül 45 korona. *Zöld oltógalyakat* 760 legjobb fajból árjegyzék szerint szállít Willinger Márton, Zomba.

Előnyös szőlőbirtok-bérlés. Keresztúr-nyaralótelepen egy 2600 □ öl nagyságu beültetett szőlőterület bérbeadó. A tulajdonos beérné öt éves bérlétnél évenként 150 forinttal, tehát az öt évre összesen 750 forinttal. Ezzel szemben évenként biztosan ki lehet belőle 500 forintot, sőt többet is árulni. A bérlés különösen oly egyénnek volna igen alkalmas, a ki a nyarat kellemes és egészséges foglalkozással óhajtja eltölteni s a mellett egy kis jövedelmet is akar szerezni. Bővebb felvilágosítás szerezhető: Budapesten, VII., Kerepesi-ut 22. szám alatt a »Gyógyszerészi Hetilap« szerkesztősége útján.

Szerkesztői üzenetek.

M. D. urnak, Öcsény. A »Mosinszky alma« tulajdonképpen: *Masánszki*-alma. Mivel pedig van nemes-, stájérgagymaalaku stb. *Masánszki*, azért azt kellene tudni, melyik fajta? Azt hisszük különben, hogy a *nemes* lehetett. Ebből oltóvesszőt akármelyik áll. intézettől kaphat; mert ez nálunk is meglehetősen elterjedt. A kedvezményes áru oltványokért nem most, hanem *októberben*, az erre vonatkozó hirdetmény megjelenése után kell a folyamodványt benyújtani. A kedvezményes áru szőlőkarókat a miniszterium VIII. főosztálya útján utalják ki, ott tessék tehát kérdezősködni. Különben a szőlészeti és borászati felügyelők is tájékozva vannak, hogy melyik évben honnan és mily áron s milyen karókat adnak ki.

D. L. urnak, Szabadka. A küldeményt megkaptuk; köszönjük. A jeles fajtájú diót — mely elterjesztésre érdemes — még ez évben ismertetni fogjuk lapunkban. Fogadja szives üdvözetünket.

A. J. urnak, Facset. A hiányzó számokat kivételesen és véletlenségből — mert éppen megvoltak — még pótolhattuk. Máskor csak legfeljebb január végéig reklamált számokat küldhetünk meg, mert azon túl csak néhány teljes évfolyamunk maradt meg.

B. T. J. urnak, Arad. A cím kiigazítás végett intézkedtünk.

F. M. urnak, Ujfehértó. S. Gy. urnak, Jászberény. L. J. urnak, Misztótfalu. E. L. urnak, Gara. Cs. S. urnak, Algyógy. W. N. urnak, Pruszká. Sz. S. urnak, B.-Vasád. Cs. J. urnak, Miskolc. P. M. urnak, Győr-Rév-falu. O. J. urnak, Budapest. Magánlevélben válaszoltunk.